

GYERGYÓI ÚJSÁG

A MAGYAR PÁRT PROGRAMJA ALAPJÁN.

Előfizetési árak:

Egy évre 200; félévre 100; negyedévre 50 Lei

Hirdetések milliméter díjszabás szerint.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:

Dr. SÁNDORY MIHÁLY

Kiadó laptulajdonos:

MÁRK ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Regele Ferdinand-ut 33. sz. (Sándory-ház.)

Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 2-3-ig.

Telefon: 14.

László Dezső a Magyar Párt nevében súlyos kritikában részesítette az erdőkezelési törvényjavaslatot.

A közbirtokosságok kálváriája. — A javaslat nem védi a magánosok tulajdonában levő erdőket és egész tömeg tarthatatlan intézkedést tartalmaz.

A kamarában Jumanca szocialista képviselő a munkaügyi miniszterhez intéz interpellációt a munkásbiztosítás kérdésének rendezéséről.

Raducanu munkaügyi miniszter válaszol. Kijelenti, hogy a kérdéssel nyolc hónapja foglalkozik, a javaslat elkészült s azt közelebbről a parlament elé terjeszti.

Napirenden több kisebb hitelt szavaznak meg, majd az erdőkezelési törvényjavaslat került tárgyalásra és ennek vitájában a Magyar Párt nevében László Dezső képviselő szólalt fel.

László Dezső az erdőkezelési törvény ellen.

A jelen törvényjavaslat, — mondja László képviselő — megszünteti a Casa Pădurilor s helyébe az állami erdők autonóm intézetét, a magánerdők felügyeletére pedig az erdészeti igazgatóságot állítja fel. Általános hibája a törvénytervezetnek az, hogy sem az állami, sem a magánerdők kezelésénél nem dolgozta fel részletesen a kezelőszemélyzet hatáskörét, illetve a magánerdők kezelésénél erre vonatkozólag nem is tartalmaz intézkedéseket, hanem a 48. i. szakaszban kimondja, hogy a kérdésnek ezt az oldalát szabályrendelettel fogja megoldani. Az állami erdők az összes erdőségeknél csak egy-harmadát teszik ki és így a magánerdők ügyeinek rendezése annál is inkább szükséges, mivel az eltelt évek általános panaszaiából megállapítható, hogy ez a felügyelet nem annyira a tulajdonos érdekeit szolgálta, mint a sok önkényes intézkedéssel inkább terhes zaklatást jelentett. A tervezet indokolásából szomorúan állapítható meg az, hogy az állami erdőségek eddigi értékesítéséből az államnak semmi haszna sem volt, sőt arra mindig ráfizetett. Érzékenyen érinti ez a polgárokat, amikor

az állam kétféle millió hektár erdőségből semmi jövedelmet sem tud felmutatni és a ráfizetéseket az adókból kell pótolni.

A közbirtokossági erdők.

Különösen sok a panasz a közbirtokosságok erdei miatt. Ezek jogi természetével az erdészeti hatóságok nincsenek tisztában, úgy tekintik, mintha a közbirtokossági tagok nem jogos tulajdonukat, hanem könyöradományt kapnának. A közbirtokossági erdők a legszegényebb gazdák közösen használt tulajdonai. Mindenik részesedése külön meg van határozva, szabadon elidegeníthető, terhelhető és örökölhető, mint bármely más föld. Ezeknek a kisbirtokosoknak más erdejük nincs, tehát innen kell kapniuk a tüzelő és építő fát s a jövedelemből a pénzt, amellyel adójukat kifizethessék.

A tulajdonjogból kifolyólag a közbirtokosságok határozatai semmi tekintetben sem korlátozhatók. Ezzel szemben üzemterveik elkészítése százazrekbe kerül és jóváhagyása éveket vesz igénybe.

Mihalache: Az indoklás azt mondja, hogy kevés jövedelem van és nem beszél deficitről.

László: A jövedelem csak papíron létezik. Valóban csupán deficitet lehet kimutatni. Jogosan elvárna a polgárság, hogy az állami erdők jövedelme az adóterhek nagy részét is fedezze. Azt, hogy a jelen tervezet mennyivel fog javítani a helyzeten, majd az idő fogja megmutatni, általános elvei azonban erre nem sok reményt nyújtanak. Nagy hibája az az intézkedés, amely szerint az állami erdőségek a kitermelések megkönnyítésére vásárolhatnak egész, vagy részerdőket, mivel ez ismételtlen visszaélésekre vezethet. Nem indokolt a második szakasz 4-ik bekezdésében feltüntetett adómentesség sem, mivel az erdők kitermelése a megyei és községi utakat nagyon rongálja és így azok fenntartásához az erdők jövedelmének is hozzá kellene járulnia. Indokolatlan a 43-ik szakasz intézkedése, amely az értékesített rész tiszta jövedelméből 20 százalékot a személyzet jutalmazására fordít. Magánosok tulajdonába több, mint négymillió hektár erdő tartozik s ezek felügyeletéről a jelen törvénynek kellett volna intézkednie. Nem tudható, hogy a miniszter a végrehajtási utasításba milyen rendelkezéseket akar fölvenni, néhány sérelmet azonban fel kell említenem, az intézkedéseknél kérem ezek figyelembevételét. A magánerdőtulajdonosok aránylag nagy erdőőrzési és kezelési díjakat fizetnek, ezek ellenében erdjük nincs megvédve, abból a fát ellopják, az őrzőkezeknek nincs vagyoni felelőssége s végül a szakmunkásokat saját költségükön kell elvégeztetniük. A vágási engedélyek megkapása rendes üzemterv alapján is a tulajdonosoknak rengeteg költségébe, fáradságába és az igazolványok újabb és újabb becsatolásába kerül. Az erdőültetési kauciót az adóhivatalhoz kell befizetni — ahol 3 százalékos kamatot adnak — ahelyett, hogy azt magánbankokban helyezhetnék el.

Az évi vágási területeket a legkörülményesebb eljárással kapják ki és az értékesítésre csak az árverést engedélyezik, amit a legtöbb esetben nem a székhelyen, hanem Bukarestben tartanak. A közbirtokosságok költségvetéseibe az erdészeti hatóságok tetszés szerint irnak be tételeket.

Willer: Így néz ki a közbirtokosság autonómiája.

László Dezső: Az erdőtörvény elrendeli azt is, hogy a közbirtokossági ülésen a járásbíró elnököljön és ő gyakorolja a fegyelmi jogot az igazgatóság felett, amelynek tagjait elmozdíthatja és újakat nevezhet ki. Határozatai ellen nincs felelősség, sem jogorvoslat s így

a közbirtokosság az egyetlen intézmény, amely perrendtartási jogorvoslattal nem élhet,

s kénytelen a bíró egyetlen jó vagy rossz ha-

tározatában megnyugodni. Az adóztatás kérdésében is a legnagyobb sérelmeket a közbirtokosságok szenvedik. A mezőgazdasági adót minden terület után megfizetik s ujabban az illeték egyenértékek megfizetésére is kötelezték őket, míg

az egyes tulajdonosokat, ha fát adnak ki, fakeskedőknek minősítik és kereskedelmi adóval róják meg.

Számtalan ilyen természetű változtatásra volna szükség a törvényben s mivel ezekre a jelen tervezet nem tartalmaz megfelelő intézkedéseket, azt nem fogadhatom el.

Új éra következik a borszéki közbirtokosság gazdasági életében.

Megoldódik a közbirtokosság két legégetőbb kérdése: a Bánffy-havas eladása és a Fürdő-vállalattal kötött bérleti szerződés revíziója. Érteket fognak jelenteni ezután az ugynevezett „csepegő jogok”.

Lapunk hasábjain többször foglalkoztunk már a borszéki közbirtokosság ügyeivel, azokat soha sem személyek után ítélve meg, hanem szigorúan tárgyilagos kritikával mindig csak a való beállítására törekedve. Különösen kihangsúlyoztuk mindannyiszor, hogy a borszéki közbirtokosság eddigi gazdálkodási módja, mely csak annyi jövedelmet tudott produkálni, hogy azt az évi adminisztrációs költségek teljes mértékben fel is emésztették, tovább fenn nem tartható, mert hiszen bármilyen vagyonnak nem lehet a célja, hogy jövedelmeit feleméssze az adminisztráció, hanem legelső sorban is az a célja és hivatása, hogy tagjainak — különösen ebben a szörnyű gazdasági nyomorúságban — bármily kevés, de állandó jövedelmet biztosítson.

Nincsen egyetlen egy közbirtokosság, mely ne adott volna akár fa, akár pedig pénzjutalékot tagjainak. Egyedül a borszéki közbirtokosság volt az, amely két év előtti csekély osztalékon kívül emberemlékezet óta nem fizetett egyetlen banit tulajdonosainak, s ez volt az oka annak, hogy az ugynevezett korona tulajdonosok szegényebbjei uton-utfélen kínálgatták pottom pénzért arányjogaikat.

Ennek a gazdasági stagnálásnak első sorban az agrárreform volt az oka, mely nemcsak hogy tetemes vagyont vont el a közbirtokosságtól, hanem az egész eljárás során folyton szem előtt kellett tartani Borszék fürdő egész jövőjét abból a szempontból, nehogy az igényjogosultaknak kiosztandó területek kitermelése veszélyeztessen a fürdő egész jövőjét.

A borszéki közbirtokosság vagyongomplexuma áll az ugynevezett „Bánffy-havasból”, a fürdő körüli erdőkből, forrásokból és épületekből.

Az arányjogtulajdonosoknak régi vágya volt, hogy a már tulérett Bánffy-havas fatömegét értékesítse, azonban ennek akadálya volt az agrárreform befejezetlensége, mely most aztán egy a Borszék községgel kötött egyezséggel befejezést nyert.

A Bánffy-havas eladása most már lehetővé tette a közbirtokosság tagjai most már végrehaláhára osztalékhoz is juthatnak.

Ez az eladás azonban, habár pillanatnyilag pénzhez is juttatná a birtokosokat, még sem jelentí a helyes okszerű gazdálkodást és állandó jövedelem biztosítást, mivel a fatömeg egyben eladva és nem évi üzemtervszerűleg kihasználva a birtokosságot az elé a helyzet elé állítja, hogy mintegy 40 évig, míg az új erdő fel nem nő, újból nem fizethet semmi osztalékot tulajdonosainak.

A birtokosságnak a fő hátránya azonban nem ebben, hanem a Fürdővállalattal kötött szerződésben volt.

Azoknak a vitáknak során, melyek a köz-birtokosság egyes közgyűlései alkalmával lapunk hasábjain is kifejtettek, ismeretes lett már egész Erdély nagyközönsége előtt, hogy a Fürdővállalat a közbirtokosságnak évi mintegy 400 000 lej bért fizet akkor, mikor csupán csak a Remény szálló bérletéért évi 300.000 lejt kap.

A birtokosság tagjai ilyen viszonyok mellett jogosan voltak elkésereidve az osztalék részesedés hiánya miatt, s így vetette fel ezelőtt mintegy két évvel dr. Csiby Andor közbirtokossági tag a szerződés revíziójának kérdését.

A Fürdővállalat is látva a birtokosság jogos elkésereidését és megtudva ennek indokait, a további bérleti idő béké s együttöltése céljából nem zárkozott el a szerződés revíziójától, s így történt, hogy mult év őszén a két érdekelt fél leült a zöld asztalhoz tárgyalni, melynek eredménye az lett, hogy a Fürdővállalat hajlandónak mutatkozott az eddigi haszonbért a kétszeresére felemelni.

A birtokosságnak azonban nem csak ez volt a célja, hanem a még hátralevő építkezések, nevezetesen: meleg fürdő, kurszalón s.b. befejezése is, melyet az őszi tárgyalásból kikapcsoltak és egy későbbi időpontra tartottak fenn.

A birtokosság a megállapodáshoz hiven várta a tárgyalásra a Fürdővállalat megbízottjait, azonban ezek nem jelentkeztek. A hangulat a birtokosság körében újra forró lett és újra fel akarta venni a legerélyesebb küzdelmet a Fürdővállalattal szemben, mert úgy látta, hogy a vállalat csak taktikázik, amellyel kötelességei teljesítésének kitolását akarja elérni.

Bizonyos volt, hogy a Fürdővállalatnál is belső nehézségek mutatkoztak a tulajdonos Banca Crisovloni bankház fizetési nehézségei miatt s épen ennek tudata indította arra a közbirtokosságot, hogy a vállalattal szemben tiszta bort töltsön a pohárba.

Ilyen viszonyok között tartotta meg a közbirtokosság f. évi közgyűlését, amelyen új igazgatóságot is választott.

Az új igazgatóságnak két kérdés elintézését tűzte ki programjául: a Bánffy-havas eladásának kérdését és a szerződés revíziójának ügyét.

A birtokosság részére ennek a két kérdésnek megoldása életkérdés, mivel csakis ezáltal érhető el, hogy a birtokosság anyagi viszonyai feljavuljanak és hogy a felemelt évi haszonbérből birtokosainak állandó, habár csekélyebb, évi osztalékot fizethessen.

A Bánffy-havas kérdésének megoldása most már gyors tempóban halad a megvalósulás felé s mivel ezzel a kérdéssel kapcsolatosan megoldódik a Borszék fürdő körüli erdőnek tervszerű szálalás útján való évi kitermelése is, a közbirtokosság gazdasági életében ezáltal most már egy új éra fog bekövetkezni.

Hátra van azonban még a szerződés revíziójának kérdése.

A birtokosság ugyanis már megunt a Fürdővállalat folytonos taktikázását s ezért elhatározta, hogy amennyiben a közeljövőben a vállalat nem veszi fel a tárgyalást a közbirtokossággal, úgy rendkívüli közgyűlést fog összehívni a további teendők megbeszélése végett.

A birtokosságra nézve igen fontos az, hogy Borszék fürdőn egy új meleg és lápfürdő, továbbá a kurszalón minél előbb felépíttessék, hiszen tulajdonképpen ezen beépítkezések miatt elégedett meg olyan nevetséges bérösszeggel.

Hogyha ezt a két kérdést a birtokosság megoldja, akkor még csak egy kérdése megoldása van hátra: Borszék községgel való függő ügyeinek likvidálása.

A mostan megválasztott új igazgatóság előtt tehát szép feladatok várnak: ezen három kérdés megoldásával a közbirtokosok nyugalmanak helyreállítása és anyagi jobb jövőjüknek biztosítása. Ebben maga mellett találja az egész közbirtokosság egyetemét. Ha azonban ezeket nem tudja megoldani, akkor a birtokosság részére nincsen más hátra, mint általános leéltése egész adminisztrációjának és egy más, jobb jövőre kilátást nyújtó orientációnak keresése.

Kisebbségi életünkben még az egyes kisebbségi családok vagyona is egész székel egyetemünk vagyonát képezi, mennyivel inkább egy közbirtokossággé, mely két községnek tulajdona. A közbirtokosságok vezetőségeinek most van igazi szép hivatása: gondoskodni arról, hogy tagjai a jelen kevés kereseti lehetőségek hiányában közös jutalékuk kikapása által nyerjenek kárpótlást.

Csendőrbrotálítás.

Tamás József Lajosé csikszenttamási lakosnak feleségét márc. 15-én a karcfalvi csendőrörsre kísérték be a csendőrök valamely nyomozással kapcsolatban. Másnap, márc. 16-án délben levitték az örs pincéjébe, ott két lábát összekötözve, a földre fektették és meztelen talpát a két csendőr erős husángokkal addig ütötte, míg talpa cafatokba szakadt. A 48 éves asszonyt felvitték azután az örs irodájába és ott hideg vizet tettek eléje, hogy lábait abban vontatva, a súlyos sérülések nyomait eltüntesse. Az örs irodájában hátratt kézzel megláncolva töltötte el a napot. Második éjszaka is ott kellett maradjon abban a szobában, ahol a csendőrök aludtak. Harmadik napon újból megláncolták és csak 17-én éjjel engedték el s minthogy menni egyáltalában nem tudott, fia szekérrel szállította haza falujába. A súlyos sérülések miatt Tamás Józsefnét be kellett vinni a csikszeredai kórházba, hol most is fekszik. Gyógyulása hosszú időt vesz igénybe.

Vérlázító kegyetlenség, hogy egy védtelen nőt így gyalázatosan bántalmaztak. Bármiféle ok volt letartóztatására, az nem menti ezt a vadállatias durvaságot. Egyébként egészen jelentéktelen cselekmény gyanúja miatt kísértetett be az örsre.

Ez a család is a mult évi szenttamási tűzkatasztrófa alkalmával áldozata lett a tűznek, mert lakóháza, csüre, istállója, minden melléképülete és ingósága porrá égett. E szerencsétlenség után még kegyetlenebb volt az, hogy a négy gyermekes anyának ezt a meggyaláztatást és szörnyű szenvedést is ki kellett álnia.

A bántalmazó csendőrök tudomásunk szerint nem a karcfalvi csendőrörshez tartoztak. Szekérrel jöttek a faluba egy katonaruhába öltözött kocsissal, ki azt mondta, hogy Szépvizről érkeztek. Az örs parancsnoka harmadik napon kereste fel az akkor egy hideg helyiségbe bezárva tartott asszonyt s csupán annyit kérdett tőle, hogy fázik-e.

A brutális kegyetlenséget a következő távirat jelentette a Belügyminiszternek Bukarestbe:

Tamás József Lajosé csikszenttamási lakos 48 éves feleségét, ki négy gyermek anyja és a mult évi óriási tűzkatasztrófánál minden épülete a tűz áldozata lett, a csikkarcfalvi csendőrörsön borzalmasan megverték. Kötelekkel guzsba összekötözve meztelen talpát botokkal addig ütötték míg talphusa cafattá szakadt. Asszonny súlyos sérüléseivel csikszeredai kórházban fekszik. Vizsgálatot és méltó megtorlást kérek ezen embertelen kegyetlenséggel szemben. Hivatkozom Miniszter Úrnak a csiki magyar parlamentárok küldöttsége előtt mult év február havában a szenátusban tett ígéretére, melyben felhívott, hogy előforduló csendőri atrocitásokat azonnal táviratilag jelentsük.

Pál Gábor,

szenátor

Magyar Párt Csikmegyei Elnöke.

**Férfi pénztárcák
nagy választékban
kaphatók
a Sándory könyvkereskedésben.**

HIREK.

Szent-Anna-tónál.

Az ormokat az ősz fent már rótszínbe lepte,
Oly csodás, mint sehol itt a naplemente.

A vize kék és mély, mint szűzi lányszem — és
Olykor, ha zavarja lágy hullámvérés.

Tükrén lebegve álmodom egy kis csónakon
El-elmerengve rég holt álmokon.

S míg kék boltján az égnek felhők átlébegnek,
Csöndjén melázok a méla fenyeseknek.

A nap még visszatükröz Szentanna vizére,
Tűzpiros az, miként a szívem vére...

S rá gondolok... ki nevét szívembe véste be,
Kinek csodásan szűp tüzes tekintete.

Emlékszel-e a tavasszal még forrón, kabátón
Atomra tornyosult szívedben vératóm.

Most már a lellem árva s bent munka, gond
S árnyéksziluettek kósza lépte kong.

Néma az éj is már s alig dobog szívem,
Az égben tűz, ezernyi égíszem.

Azon tündököm jaj — Istenem, mi lenne,
Ha az elment kedves újra visszajönné?

Mihály László Barna.

Járkálók dombokon.

Irta: Holló Ernő.

Virrasztok régi gondokon,
járók virágos dombokon
szép, szőke, nyári esten.

Amint a dombon ballagok,
ragyognak emlék-dallamok
szívemnek a hurjain.

Virágoznak a dús ágak,
két bus szemem könnybe lábad,
míg ballagok csendesen.

Egy lánynak haját érzem
s szívemben százszor vérezem,
mert messze van nagyon már.

— Szövetkezetekről. Az új szövetkezeti törvény 156. és 157. cikkei homályos szövegezésű rendelkezéseket tartalmaznak a korábban már működő szövetkezetek alapszabályaira nézve. Értesülésünk szerint a „Hangya” szövetkezetek Központja a pénzügyminiszteriumnál lépéseket tett ama körrendelet megváltoztatása iránt, mely a törvény szellemével ellentétben az alapszabályok megváltoztatását írta elő. Az alapszabályok módosítása tehát addig függőben tartandó.

A Magyar Párt csikmegyei elnöksége.

— A Gyergyószentmiklósi Gazdasági Egyesület márc. 30-án délután a központi iskola helyiségében népes választmányi ülést tartott, amelyen dr. Makkay Domokos egyesületi elnök mély tartalmu és minden tekintetben megszívlelendő elnöki megnyitó beszédet mondott.

Beszédének alapgondolata az volt, hogy míg Magyarországon a kigazda — amint azt a napokban Budapestén lezajlott mezőgazdasági kiállítás is igazolta — öntudatos gazdasági politikával nem csak a maga, hanem országa anyagi erejének fokozására törekszik, addig itt nálunk a nehézségek és megpróbáltatások elől egy tőle teljesen idegen eszme légkörébe menekül.

— Lemondott a gyergyószentmiklósi interimár bizottság. F. hó elsején városunk interimár bizottsága dr. Precup elnököt kivéve benyújtotta lemondását dr. Precupnak.

A lemondás indoka az volt, hogy az interimár bizottság csak ideiglenesen, az új tanács választásig vállalta a város érdekében megbízatását. Miután azonban ez az átmeneti állapot hosszabbra nyúlt ki, mint ahogyan ők remélték, különösen a tanácsválasztás megsemmisítése folytán, úgy tartják helyesnek, hogyha lemondásukkal átadják helyüket új interimár bizottságnak. Megbízatásuknak azonban mindaddig eleget fognak tenni, míg az új interimár bizottság kineveztetik.

— Megsemmisítették a gyergyószentmiklósi tanácsválasztást. Megemlékeztünk arról, hogy a gyergyószentmiklósi tanács választást megfélebbítették, melynek eredményeként a vármegyei interimár bizottság két tagja márc. 30-án városunkba kiszállva a vizsgálat megejtése végett, márc. 31-én a vármegyei interimár bizottság egyhangú határozattal a választást megsemmisítette.

Igy tehát új választásra fog városunk lakossága felkészülni.

— A megyei tanács megalakulása ellen beadott felelkezés tárgyalását a kolozsvári bizottság ápr. 30 ikára tűzte ki.

A megyei tanács magyar tagjai részéről dr. László Dezső és dr. Pittner Árpád látják el a védelmet.

— Halálozás. Jánosy János tekerőpataki birtokos, közbirtokossági elnök, interimár bizottsági tag életének 37-ik évében hosszú betegség után elhunyt. Özvegye, nevelt leánya és kiterjedt számu rokonsága gyászolja. Temetése f. hó 6-án d. u. 3 órakor lesz Tékerőpatakon.

— Az Erdélyi Magyar Földhitelintézet ügye. Lapunk hasábjain több ízben foglalkoztunk az Erdélyi Magyar Földhitelintézet ügyével, melynek létrehozására, illetve megalapozására elsősorban is közbirtokosságaink vagyoni erejét tartottuk legbiztosabbnak.

Azt is megírtuk, hogy míg a csiki járás közbirtokossági lelkesen felkarolták az ügyet és több közbirtokosság hozott már tekintélyes hozzájárulásra határozatot, addig gyergyói járásunk közbirtokossági nem méltatták kellő figyelemre az egész kérdést.

Gyergyói járásunk közbirtokossági között az alfalvi volt az első, mely tárgysorozatába vette az Erdélyi Magyar Földhitelintézet, ügyét míg most március 30-án a gyergyószentmiklósi közbirtokosság hozott ez ügyben határozatot, megszavazva egy millió lej hozzájárulást.

Ez a határozat buzdító példaként kell hogy hasson többi közbirtokosságainkra is, s amint értesülünk, a napokban több közbirtokossági közgyűlés is napirendre tűzte az Erdélyi Magyar Földhitelintézet alapításában való hozzájárulást.

— Csikmegyei Magyarház építésének gondolatát vetették föl Csikszereda város magyar vezető egyéniségei.

Ez ügyben március 27-én az összes társadalmi egyesületek elnökei megbeszélést is tartottak, melyen elhatározták, hogy minden egyesület az eszmének a saját választmányában történt megbeszélése után ápr. 13-án az összes választmányok közös értekezletet fognak tartani.

A Magyarház célja lenne az összes magyar kultúrtörökvések koncentrációja.

— Vásárigazolványok az 1930. évi, május 3—12-ig tartandó budapesti nemzetközi jubileumi vásárra idén is a Sándory-nyomdában Gyergyószentmiklóson szerezhetők be. Miután az igazolványok csak korlátozott számban állanak rendelkezésre, célszerű, ha az igazolványokra igényt tartók igényeiket mielőbb bejelentik.

— A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara közli, hogy miután az iparkamarai választásra csak egy lista lett beadva, az április 6-án megválasztottnak lesz nyilvánítva. Ennél fogva a választóknak nem kell a választásra bemenniük.

— Fejér Imre szintársulata márc. 24-én kezdte meg színi szezonját Kézdivásárhelyen.

Hír szerint a kézdivásárhelyi szezon után Csikszeredában fogja megkezdeni Fejér előadásait, ahonnan minden valószínűség szerint városunkba fog érkezni társulataival.

— A régi postatakarékpénztári betétek ügye. A szenátus keddi ülésén a pénzügymin. választ adott Gyárfás Elemér azon interpellációjára, amelyben a régi magyar postatakarékpénztári betétek kifizetésének ügyét tetteszövé. A miniszter szerint 52.000 betétesnek 130 millió lej tőkeértékű vagyonáról van szó. A beváltásra vonatkozó tanácskozások már a miniszter szerint befejeződtek, az utódállamok egyike azonban még nem ratifikálta az egyezményt. Gyárfás Elemér a miniszter választát tudomásul veszi, kéri azonban, hogy sürressék meg az ügy elintézését, hogy ez a tíz év óta húzódó ügy végre befejezést nyerhessen, mivel itt leginkább szegény emberek követeléséről van szó.

— Új rendszer az egyesületek jogi személyiségének megszerzése körül. Rendelet érkezett a belügyminiszteriumtól a prefekturákra az egyesületek jogi személyiségének elismerése ügyében. A minisztérium elrendeli, hogy ha valamelyik egyesület jogi személyiségének elismerését kéri, úgy a közigazgatási hatóságok is adják meg véleményüket, miután vannak egyesületek, amelyeknek működése állami szempontból nem kívánatos. A véleményezést a belügyminiszter az igazságügyminiszteriumnak továbbítja, amely azután megadja a maga véleményét az illetékes törvényszéknek.

— Erdélyi kisgazdák tanulmányi kirándulása a Bánátba. Az idei tavaszon az EGE az erdélyi magyar földmivesek részére május végén tanulságos kirándulást rendez a Bánátba. A kirándulás előkészítő munkálatait az Aradmegyei és a Bánáti Sváb Gazdasági Egyesületek voltak szívesek magukra vállalni. Amint a végleges program elkészül, részletesen ismertetni fogjuk.

— Csalások az új 5 és 20 lejes ércpénz-ekkel. Lelkiismeretlen egyének, felhasználva az új ércpénzek sárga színét, igyekeznek jóhiszemű embertársaikat megkárosítani. Több helyről érkeztek hírek, hogy az 5 és 20 lejes ércpénzeket drága aranypénz gyanánt próbálták egyesek a lakosság nyakába sózni. Felhívjuk olvasóink figyelmét arra, hogy az 5 lejes és 20 lejes ércpénzekért ne adjanak horribilis összegeket s ha valaki „aranypénzt” kínál, azt azonnal állítsák elő a legközelebbi esendőségnél vagy hatóságnál. Egyébként közöljük, hogy az új ércpénzek mindkettőjének egyik oldalán Mihály király arcképe, másik oldalán pedig az 5 lejesnél Románia címere, a 20 lejesnél pedig egy négy álló személyből álló csoportozat látható. Mindkét pénzre rá van írva számmal az értéke.

— A nyugdíjak kiutalásának megsürgetése. Barabás Béla képviselő részvételével szerdán a magyar parlamenti csoport több tagja kereste fel Boila Romulust, a nyugdíjközpont igazgatóját és kérték a nyugdíjgyegek gyorsabb tempóban való elintézését. Boila kijelentette, hogy igyekeznek mindent megtenni, de a nyugdíj-soknak türelemre van szükségük, mert eddig 22 ezer akta lett benyújtva, amelyeket mind csak alapos tanulmányozás után lehet elintézni.

— Az Acélkoporsó filmszenzáció játsszái idejét a marosvásárhelyi Transsylvania mozgó a film óriási sikere miatt meghosszabbította s így annak játsszái dátuma nálunk f. hó 5—6-ról áttolódott f. hó 26—27-re.

— A saját lakásukon dolgozó kisiparosoknak nem kell forgalmi adót fizetni. A pénzügyminiszterium egy rendeletet adott ki, amelyben közli, hogy azok a kisiparosok, kiknek nincs külön műhelyük, hanem saját lakásukon dolgoznak és kizárólag javítómunkákkal foglalkoznak, mentesülnek a forgalmi adó fizetése alól.

— Husvéthete az Urania részére a szenzációk szenzációja: *Gróf Monte Christo*, *A végzet* (Greta Garbo), *Acélkoporsó*.

* Eladó teljes mozgósínház-berendezés üzemképes állapotban. A berendezés főbb alkatrészei: 1 drb 2 hengeres 12 lóerős fekvő benzin motor, 1 drb 55 kilowattos dinamo, 1 drb vetítógép lámpával, 1 drb feszültségmérő, 1 drb kapcsolótábla, vetítövásznon orsók stb. Bővebb felvilágosítást nyújt Gaal Miklós pénztárnok Ditrău. 3—1

* Teljes ellátással, lakással, ruházattal 4 elemű végzett fiu droguista-tanulónak felvétetik. Négy középiskolát végzett fiu előnyben részesül. Cim a kiadóban.

* A Tekerőpataki Hengermalomban rozs és árpásrozs liszt a már ismert jó minőségben, továbbá takarmányliszt, korpá, szitált és szitálatlan tengeriliszt a legolcsóbb árban szerezhető be. Viszonteladóknak külön árkedvezmény.

Ugyanott a gőzfűrészen bérvágás a legolcsóbb árban eszközölhető. 2—1

* Eladó a Ferdinánd király-ut 36 szám alatti ház és belsőség melléképületekkel együtt. Érdeklődni lehet ugyanott. 3—2

* Eladó Szárhelyen Sajgó József közbirtokossági elnöknel egy drb egyéves nagyféle **mongolica tenyészkan**. 2—2

* A gyergyószentmiklósi Kath. Legényegylet kezelői állásra pályázatot hirdet, jelentkezni és érdeklődni lehet az Igazgatóságnál.

* Állást keres 33 éves nőtlen férfi magyar, román, francia, német, nyelvtudással. 10—8

Az Urania mozgó hírei.

5—6-án, szombaton és vasárnap

Hölgyválasz,

Willi Fritsch és Lilian Harvey pompás filmopere.

9. és 10-én, szerdán és csütörtökön

Mézeshetek.

Szakadatlan derű, flört, szerelem, fordulatok, élénk ütemű cselekmény. A fiatal művészgenezáció legjáva: Margot Landa, Teddy Bill.

12. és 13-án, szombaton és vasárnap

Oroszország.

Ma legfelkapottabbak az orosz tárgyú filmek. A hatalmas cári birodalom, a még titokzatos szovjet köztársaság egyaránt hálás téma filmszűzséírók részére. Ez a film mindazt egyesíti magában, ami a siker feltétele, u. m.: nagyonalúság, bőkezű és gondos rendezés, izgalmas cselekmény, nagyszerű szereplők, látványos és attrakciós filmfelvételek.

Mind a három filmet egy-egy legújabb

Filmhíradó

előz meg.

Egy új, „Wipper autó”, egészen fődött, 11.000 kilométert futott, teljesen jó állapotban, családi okok miatt jutányos áron eladó. Bővebbet Kaiser Sámuel lakatosnál Reghin. 4—3

* Bérfuvarozást jutányosan vállalnak Ferencz Dénes és Benkes Máté szárhelyi autótulajdonosok új Fordkocsijukkal. A fuvarozást illetőleg érdeklődhettek Tordai István vendéglősnél Gyergyószentmiklóson. 3—3

Gyergyószentmiklósi Kereskedői Kör Gyergyószentmiklós.

Sz.: 121/1930.

Meghívó.

A „Gyergyószentmiklósi Kereskedői Kör” 1930. április 27-én, vasárnap délután 3 órai kezdettel tartja

évi rendes közgyűlését,

melyre a Kör tagjait az alapszabályok értelmében tisztelettel meghívjuk. Azon esetben, ha elegendő számu tag nem jelenne meg, a közgyűlést — tekintet nélkül a megjelent tagok számára — 1930. május 18-án tartjuk meg.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó, a közgyűlés határozatképességének megállapítása és a jegyzőkönyv hitelesítésére 2 kör tag kiküldése.

2. Titkári jelentés.

3. Pénztárosi jelentés és a mérleg bemutatása.

4. Az igazgató választmány és a felügyelő-bizottság részére felmentvény megadása.

5. Az 1930. évi tagsági díjak megállapítása.

6. Az 1930. évre a költségvetés előterjesztése.

7. Az alapszabályok értelmében esetleg beérkezendő indítványok tárgyalása.

Gyergyószentmiklós, 1930. ápr. 4.

Lázár Gerő,
elnök.

Madaras,
titkár.

Indítványok a közgyűlés előtt 2 nappal nyújtandók be az igazgatóválasztmány elnökéhez.

A Lengyel étteremben

minden délután és este

bárány és vegyes flekken kapható.

Gyergyószentmiklósi Kereskedői Kör.

Sz.: 122/1930.

Pályázati hirdetés.

A Gyergyószentmiklósi Kereskedői Kör pályázatot hirdet köri kezelői állásra, aki egyúttal kiszolgálói teendőket is elvégezni köteles.

Pályázhatik gyermektelen házaspár, aki legalább 30 ezer Lei kaucióval rendelkezik, mely ingatlanban is lehet.

Feltételek megtudhatók Jancsó Béla gazdánál.

Pályázatok írásban Lázár Gerő elnökhöz adandók be.

Pályázati határidő: 1930 ápr. 25.

Lázár Gerő,
elnök.

Madaras,
titkár.

Meghívó.

A Tekerőpataki Gőzfűrés R. T. folyó hó 15-én d. u. 5 órakor tartja VIII-ik évi rendes közgyűlését, melyre a tisztelt részvényeseket ezenel meghívja az Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés határozatképességének megállapítása s azzal egyidejűleg 1 jegyzőkönyvvezető és 2 jegyzőkönyvhitelesítő kinevezése.
2. Igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az elmúlt üzleti évről.
3. A mérleg megállapítása s úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelőbizottságnak a felmentvény megadása.
4. Esetleges indítványok.

Aragonit disztárgyak

Sándorynál.

Tanulmányutamról

visszatérve, tisztelettel hozom a m. t. közönség tudomására, hogy a legújabb angol és francia divat szerint készítek

tavaszi öltönyöket, felöltőket, trencskot stb.,

amelyeket a legkényesebb ízlés és igényeknek is megfelelően állítok ki.

Egy rendelés mindenkit meg fog győzni, hogy kiszolgálásom a legpontosabb, munkám és áramim a legszolidabbak.

Saját érdekében tegyen egy próbarendelést! 6-5

Tisztelettel Szabó Sándor uri szabó Gheorgheni, Vasut-u. 28. A posta mellett.

15 méhcsalád

országos méretű kaptárokkal

eladó

Horváth Sándor vendéglősnél

Toplița, Jud. Mureș.

2-1

Eladó

Gyergyószentmiklós határában két tagbirtok, esetleg parcellázva is; az egyik a város közvetlen közelében, 15 hold, gazdasági épületekkel, lakóházzal, belsőségnek is alkalmas; a másik a várostól mintegy 2 kmnyire, mintegy 70 hold, gazdasági épületekkel, házzal, kutakkal. Értekezhetni dr. Csiby Andor ügyvéd irodájában Gyergyószentmiklóson.

3

Hirdessen a „Gyergyói Ujság“-ban.

A marosvásárhelyi 70 ágyas modern szanatórium

műtő és szülőszobákkal, Röntgen-, hydro- és elektrotherapiával, quarz és diathermiával, bacteriologiai és chemiai laboratóriumokkal stb. berendezve, továbbá hideg-, melegvízzel, központi fűtéssel, lifttel, rádióval felszerelve

december hó 16-án nyílt meg.

Felvez: Sebészeti, nőgyógyászati, szülészeti, bel-, ideg-, bőr-, urológiai, fül-, orr-, gége-, szemészeti és gyermekgyógyászati betegeket.

9

Festett koporsók

már 350 lejtől.

FILO KÁROLY

Gyergyó és vidéke legolcsóbb, jól bevezetett és dusan felszerelt

Művészies sirko-

szoruk 250 lejtől.

„Kegyelet“ disztemetkezési vállalata

Gyergyószentmiklóson, Fogarassy-utca 8. szám alatt. (Róm. kath. plebánia mellett.)

Temetéseket úgy helyben, mint vidéken, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, **személyesen végez.**

Raktáron tartja az összes temetkezési cikkeket a legizlésesebb kivitelben.

Vasárnap és ünnepnapokon egész nap nyitva!

10-5

Ha jó és izléses nyomdai és könyvkötészeti munkákat olcsón akar beszerezni, úgy a

Sándory könyvnyomdában

Gyergyószentmiklóson (Gheorgheni, județul Ciuc) kell, hogy leadja rendeléseit.

Figyelem! Izléses levélpapírok, borítékok, memorandumok, ügyvédi nyomtatványok, báli meghívók, árjegyzékek, étlapok, valamint mindenféle könyvkötészeti munkák legolcsóbb beszerzési forrása.

Szigoruan szolid árak!

Figyelem! Dusan felszerelt könyv- és papirkereskedésben nagy választék dobozos és mappás levélpapírokból, modern levelezőlapokból, patent ceruzákból, emlékkönyvekből, mindenféle irodai és iskola, felszerelésekből és üzleti könyvekből.

Ha biztos eredménnyel, olcsó ár mellett akar hirdetni, úgy csakis a

„Gyergyói Ujság“

című hetilapban helyezze el hirdetésait.

Sándory Mihály könyvnyomdája Gheorgheni—Gyergyószentmiklóson